

Wrocław, 20 maja 2015 roku

WK.WR.40.3.2015.110

**Pan
Patrik Straus
Wójt Gminy Kamienna Góra**

**Aleja Wojska Polskiego 10
58-400 Kamienna Góra**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1113 ze zm.) przeprowadziła, w okresie od 13 stycznia do 31 marca 2015 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Kamienna Góra. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano Panu Wójtowi w dniu podpisania.

Ponadto, w okresie od 18 do 30 marca 2015 r., przeprowadzona została kontrola gospodarki finansowej Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w Kamiennej Górze. W oparciu o odrębny protokół dotyczący tej kontroli, do Dyrektora Zespołu wystosowano wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Wójtowi do wiadomości.

Kontrola przeprowadzona w Gminie poza potwierdzeniem prawidłowości wykonywanych zadań, wykazała też uchybienia i nieprawidłowości, spowodowane niewystarczającą starannością w przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa bądź uregulowań wewnętrznych. Część nieprawidłowości została usunięta w czasie prowadzenia czynności kontrolnych, co należy ocenić pozytywnie.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W polityce rachunkowości z 22 marca 2011 r. przy opisie do konta 133 „Rachunek budżetu” określono, że zapisy na koncie dokonywane są na podstawie dokumentów bankowych oraz także na podstawie dowodów PK (polecenia księgowania), którymi księgowane są miesięcznie obroty związane z dochodami i wydatkami budżetowymi Urzędu (na koniec każdego miesiąca), co było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 133 opisanymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289). W świetle przywołanych przepisów rozporządzenia zapisy na koncie 133 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność

zapisów między jednostką a bankiem. Należy wskazać, że powyższa zasada nie znajdowała zastosowania, ponieważ przy prowadzeniu zapisów księgowych z zastosowaniem jednego rachunku bankowego dla budżetu gminy i Urzędu, wydatki i dochody budżetowe Urzędu są realizowane za pośrednictwem rachunku budżetu (a nie urzędu) i księgowane na koncie 133 „Rachunek budżetu”. Z ustaleń kontroli wynika, że część operacji dokonywanych za pośrednictwem rachunku bankowego budżetu na podstawie wyciągu bankowego z tego rachunku ujmowano bezpośrednio na koncie 130 „Rachunek bieżący” (urzędu), a następnie jednorazowo na ostatni dzień miesiąca przeksięgowywano je dowodem PK na konto 133. Zgodnie z opisem do konta 130 „Rachunek bieżący” (zał. 3 do rozporządzenia) konto 130 może służyć również do ewidencji dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W takim przypadku odzwierciedla zapisy dotyczące operacji pieniężnych realizowanych za pośrednictwem rachunku bankowego budżetu j.s.t.

Na nieprawidłowość w zakresie księgowania na koncie 133 „Rachunek budżetu” wskazano już podczas poprzedniej kontroli kompleksowej Regionalnej Izby Obrachunkowej, a ponowne jej wystąpienie świadczyło o niewykonaniu wniosku pokontrolnego w tym zakresie.

W polityce rachunkowości z 22 marca 2011 r. (Zarządzenie Wójta Gminy nr 15/2011 z 22 marca 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości), w części dotyczącej ogólnych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych (załącznik nr 1) ustalono, że budynki inwentaryzuje się poprzez porównanie danych księgowych z odpowiednimi dokumentami, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), który stanowi że jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację:(...), środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, (...) - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic (z uwzględnieniem postanowienia art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy).

Na koniec 2013 r. w ewidencji księgowej (syntetycznie) salda kont Urzędu Gminy: 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 225 „Rozrachunki z budżetami” i 240 „Pozostałe rozrachunki” oraz kont budżetu: 224 „Rozrachunki budżetu” i 245 „Wpływy do wyjaśnienia” wykazane zostały jako „per salda” tych kont, zamiast odrębnie - salda należności (strona Wn) i salda zobowiązań (strona Ma), co było niezgodne z opisami ww. kont zawartymi w obowiązujących zasadach (polityce) rachunkowości oraz załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...), w myśl których, konta „Zespołu 2” są kontami aktywno-pasywnymi (dwusaldowymi) i powinny wykazywać odrębnie kwotę należności i odrębnie kwotę zobowiązań.

Nie wszystkie operacje gospodarcze ujmowano w ewidencji księgowej zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad

rachunkowości oraz planów kont (...). Wpłaty zaliczek na poczet przygotowania lokali mieszkalnych do sprzedaży, wadium do przetargów na sprzedaż nieruchomości oraz należności od nabywców nieruchomości księgowano po stronie Wn konta 130 oraz drugostronnie Ma konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne” z pominięciem konta „Zespołu 2”. Zwroty kwot tytułem wadium przetargowych na sprzedaż nieruchomości oraz przeksięgowania zaliczek uiszczanych przez najemców lokali mieszkalnych na poczet ich zakupu księgowano poprzez zapisy ujemne po stronie Ma 760, zamiast po stronie Wn. Dokonany 27 stycznia 2015 r. zwrot niewykorzystanej części dotacji, którą przyznano na zorganizowanie i przeprowadzenie w 2014 r. wyborów do rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa oraz wyborów wójta (kwota 1.725 zł) stanowiącej dochód budżetu, ujęto w ewidencji księgowej urzędu zapisem ujemnym na stronie Ma konta 130 oraz Wn konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”. Rozrachunki z budżetem państwa z tytułu zwrotu otrzymanej dotacji, zgodnie z zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...), podlegają ewidencji na koncie 224 „Rozrachunki budżetu” (dla budżetu jst), zapis: Wn 901 „Dochody budżetu” i Ma 224 „Rozrachunki budżetu”. Ewidencja księgowa rozliczeń z radnymi z tytułu diet była prowadzona z wykorzystaniem konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, zamiast konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, tj. z naruszeniem zasad określonych w zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia nr 15/2011 Wójta Gminy Kamienna Góra z 22.03.2011 r. oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku.

W sprawozdaniach: Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych” oraz Rb-27S „Roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” za 2013 rok, skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) zostały zawyżone ogółem o kwotę 63.055 zł (z tego: w podatku rolnym o 1.611 zł, w podatku od nieruchomości o 58.685 zł i w podatku od środków transportowych o 2.759 zł), a skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy o rozłożeniu na raty zostały zawyżone ogółem o 688 zł (z tego: w podatku rolnym o 14 zł i w podatku od nieruchomości o 674 zł). Naruszało to dyspozycję wskazaną w § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2010 r. nr 20, poz. 103) oraz zasady sporządzania sprawozdań określone w §3 ust. 1 pkt 10 i 11 lit. b) załącznika nr 39 do tego rozporządzenia.

Przypisy i odpisy należności z podatków i opłat były księgowane na kontach 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w okresach kwartalnych, zamiast miesięcznie, tj. w okresach sprawozdawczych, co naruszało dyspozycję 18 ust. 2 powoływanego rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) oraz §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. nr 208, poz. 1375).

Odpowiedzialnymi za wystąpienie powyższych nieprawidłowości byli: pracownik referatu finansowego pełniący obowiązki głównego księgowego Urzędu oraz Skarbnik Gminy.

W zakresie dochodów budżetowych

Karty kontowe, wszystkich objętych kontrolą podatników (konta szczegółowe w postaci wydruków komputerowych) nie zostały oznaczone nazwą jednostki, której dotyczą, wbrew wymogom określonym w art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z 29 września 2009 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), w świetle których księgi rachunkowe, z uwzględnieniem techniki ich prowadzenia, powinny być trwale oznaczone nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, której dotyczą (każda księga wiązana, każda luźna karta kontowa, także jeżeli mają one postać wydruku komputerowego lub zestawienia wyświetlanego na ekranie monitora komputera).

Przypisów oraz odpisów należności podatkowych na kontach podatników dokonywano pod datą wydania decyzji wymiarowej, przypisowej bądź odpisowej, zamiast pod datą skutecznie dostarczonej decyzji, co naruszało § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego oraz art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.). Z treści przytoczonych przepisów wynika, że do udokumentowania przypisów i odpisów służą decyzje, a zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego ustalającej wysokość tego zobowiązania.

Prowadząc czynności egzekucyjne zaległości podatkowych w przypadku pięciu dłużników podatku od nieruchomości (trzy osoby prawne i dwie osoby fizyczne) oraz dwóch podatku rolnego (osoby prawne) nie zachowano terminów wynikających z obowiązujących przepisów prawa w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym bądź nie przestrzegano ich, ponieważ nie podjęto w pełnym zakresie wymaganych tymi przepisami czynności egzekucyjnych. Dwóm podatnikom podatku od nieruchomości będących osobami prawnymi nie wystawiono tytułów wykonawczych na ich zaległości z 2014 r. (kwoty: 30.005 zł i 363.716 zł), a jednemu na zaległości z lat 2010 – 2011 (kwota 6.963 zł). Podatnikowi podatku od nieruchomości (osoba fizyczna) nie wystawiono tytułu wykonawczego na zaległości z 2014 r. (kwota 13.043 zł), a drugiemu nie wystawiono upomnień i tytułów na zaległości z 2014 r. (kwota 1.373 zł). Jednemu podatnikowi podatku rolnego (osoba prawna) nie wystawiono upomnień i tytułów na zaległości z 2013 i 2014 r. (kwota 224,70 zł), a drugiemu nie wystawiono tytułu na zaległości 2013-2014 r. (kwota 3.503,70 zł). Naruszono w tym zakresie przepisy określone w §18 Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat z 14 marca 2011 r. oraz określone w §2, §3 ust. 1 i §5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. nr 137, poz. 1541 ze zm.), obecnie obowiązujące §5 i §6 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności

pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 656).

Na koncie podatnika podatku od środków transportowych, który nabył w maju 2012 r. środek transportu - przyczepę Wielton PC 16, przypisu podatku dokonano w kwocie 951 zł (na podstawie złożonej deklaracji) zamiast prawidłowo w kwocie 1.207 zł za 7 miesięcy 2012 roku. Organ podatkowy nie dokonał czynności sprawdzających celem stwierdzenia poprawności złożonej deklaracji oraz nie dokonał korekty tej deklaracji, co naruszało art. 272 pkt 2 i art. 274 §1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Tym samym należny w 2012 r. podatek został zaniżony o kwotę 256 zł, co naruszało zasady określone przez Radę Gminy w uchwale XII/56/11 z 26 października 2011 r. w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2012 roku. W trakcie kontroli (9 marca 2015 r.) podatnik złożył korektę deklaracji za 2012 rok, na podstawie której dokonano przypisu podatku w kwocie 256 zł.

Saldo zaległości wykazane na koniec 2013 r. na koncie najemcy pomieszczenia gospodarczego w Pisarzowicach nr 107 i 108 (umowa najmu z 28 czerwca 2010 r. z aneksem z 1 stycznia 2011 r.) w kwocie 139,18 zł było nierealne, ponieważ przypisu czynszu najmu dokonano również za miesiące już nieobjęte umową, tj. od lipca do grudnia 2013 roku (kwota 139,18 zł), zamiast tylko za okres od stycznia do czerwca 2013 roku. Skutkowało to wykazaniem w sprawozdaniu Rb-27S za 2013 r. w dz. 700, rozdz. 70005, w §0750 zawyżonej o 139,18 zł kwoty zaległości, co naruszało §9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Dwa zezwolenia (z 9 objętych kontrolą) na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży, z sierpnia 2012 r., zostały wydane na okres 2 lat i 5 miesięcy, zamiast na okres co najmniej 4 lat, co naruszało art. 18 ust. 9 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm.) i §1 pkt 7 uchwały nr VIII/40/01 Rady Gminy Kamienna Góra z 30 sierpnia 2001 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad, wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży. Wójt Gminy nie wydał w czerwcu 2013 r. decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z dnia 10.08.2012 r. w związku z nie wniesieniem opłaty, określonej w art. 11¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. 2 raty do 31 maja 2013 roku, co naruszało dyspozycję art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Przedsiębiorca korzystający z zezwolenia wniósł opłatę 2 raty w dniu 11.06.2013 r., zamiast do 31 maja. Tymczasem decyzję stwierdzającą wygaśnięcie zezwolenia z dniem 1.10.2013 r., (z powodu braku wpłaty w ustawowym terminie 3 raty opłaty za korzystanie z zezwolenia) wydano dopiero w dniu 10.10.2013 roku.

W zakresie wydatków budżetowych

W trakcie realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Budowa pawilonu szatniowo-sanitarnego na boisku w Piszczowicach” na podstawie umowy nr 14/ZP/2012 z 24.07.2012 r. strony podpisały protokół typowania robót (konieczności) na podstawie którego ustalono, zakres niezbędnych robót dodatkowych, tj. założenia pasa podrynnowego z blachy, zamontowania wentylacji mechanicznej oraz trójnika na skropliny wentylacji. Pomimo zwiększenia zakresu zadania o roboty dodatkowe oraz zwiększenia kosztów o kwotę 4.531,71 zł brutto, tj. około 1,1% wartości przedmiotu zamówienia nie sporządzono aneksu do umowy, co było niezgodne z treścią § 12 pkt 1 umowy, który stanowił: „Zmiana postanowień zawartej umowy może nastąpić za zgodą obu stron wyrażoną na piśmie, w formie aneksu do umowy pod rygorem nieważności takiej zmiany”. Za wystąpienie powyższej nieprawidłowości odpowiadał Wójt z poprzedniej kadencji.

Przekazana w 2012 r. dotacja celowa dla Gminnego Zrzeszenia LZS, z siedzibą w Kamiennej Górze w kwocie 155.200 zł (ewidencja dotacji na koncie 224-02), została rozliczona w księgach rachunkowych Urzędu pod datą 31.12.2012 r. w całości jako prawidłowo wydatkowana i wykorzystana pomimo, że LZS w sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego rozliczył wydatki z dotacji w kwocie mniejszej o 1.187,01 zł. Stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości „Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty”. Przyjęty sposób rozliczenia dotacji naruszał zasady funkcjonowania konta 224 opisane w zakładowym planie kont Urzędu z 22 marca 2011 r., które stanowią, że po stronie Ma konta ujmuje się wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810. Podstawę rozliczenia udzielonej dotacji stanowi rozliczenie końcowe złożone przez LZS w dniu 29.01.2013 roku i na koncie dotowanego należało ująć kwotę dotacji rozliczonej i wykorzystanej w wysokości 154.012,99 zł. Wpłata niewykorzystanej dotacji nastąpiła w dniu 5.07.2013 roku (kwota 1.187,01 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych) na podstawie decyzji Wójta Gminy z dnia 1.07.2013 r. w sprawie zwrotu przedmiotowej dotacji do budżetu gminy.

W zakresie gospodarowania mieniem

Kontrola dokumentacji dotyczącej sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców wykazała, że w okresie objętym kontrolą w 51 przypadkach każdorazowo zbycie poprzedzone było pobraniem kwoty 400 zł (łącznie 20.400 zł) na poczet przygotowania nieruchomości do sprzedaży. Pobieranie ww. opłat przygotowawczych nie znajdowało podstaw prawnych w uchwale nr XII/64/11 Rady Gminy Kamienna Góra z 26 października 2011 r. w sprawie określenia zasad sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Kamienna Góra oraz pozostawało w sprzeczności z postanowieniami przepisów art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami: „Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności,

o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na przygotowywaniu opracowań geodezyjno - prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej” oraz „ (...) w szczególności zapewnia wycenę tych nieruchomości”.

Rada Gminy Kamienna Góra nie określiła zasad zbywania nieruchomości innych niż lokale mieszkalne na rzecz najemców. Oznaczało to, że stosownie do przepisu art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.), Wójt przed rozpoczęciem procedury sprzedaży nieruchomości innych niż lokale mieszkalne na rzecz najemców winien uzyskać każdorazowo zgodę rady wyrażoną w formie uchwały. Na 9 nieruchomości objętych kontrolą w 3 przypadkach (ujętych w rejestrze pod pozycjami 19, 22 i 24/2012) Wójt Gminy Kamienna Góra dokonał zbycia bez uzyskania zgody Rady Gminy Kamienna Góra, co stanowiło naruszenie kompetencji określonych w przepisie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Kwota dochodów uzyskanych przez kontrolowaną jednostkę z tytułu sprzedaży przedmiotowych nieruchomości z naruszeniem przywołanych przepisów wyniosła 66.360 złotych.

Odpowiedzialnym za wystąpienie powyższych nieprawidłowości był Wójt poprzedniej kadencji.

Wyniki inwentaryzacji środków trwałych przeprowadzonej, wg stanu na 31.12.2011 r. (nadwyżka środków trwałych w kwocie 17.187,02 zł - konto 011 „Środki trwałe”, nadwyżka pozostałych środków trwałych w wysokości 3.827,40 zł i ich niedobór w kwocie 60.287,35 zł – konto 013 „Pozostałe środki trwałe”) zostały ujęte i rozliczone w księgach rachunkowych 2012 r., zamiast 2011 roku, tj. tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, co naruszało dyspozycję art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz przepisy wewnętrzne określone w postanowieniu nr 33/11 Wójta Gminy z 18 listopada 2011. Według zapisu §3 przywołanego postanowienia Wójta Gminy, decyzja kierownika jednostki w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych podlegała ewidencji w księgach rachunkowych 2011 roku, a przepis art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości stanowi, że ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym, a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji. Skutkowało to również tym, że saldo Wn konta 011 oraz konta 013 na dzień 31.12.2011 r. nie odzwierciedlało rzeczywistego stanu środków trwałych, co naruszało art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w świetle którego księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeśli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Odpowiedzialnym za wystąpienie nieprawidłowości był Wójt Gminy oraz Skarbnik Gminy.

Budynki wartości 10.362.496,89 zł w ramach inwentaryzacji przeprowadzanej „raz w ciągu czterech lat”, wg stanu na 31.12.2011 r., zinwentaryzowane zostały w drodze weryfikacji, zamiast spisem z natury, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), a w szczególności:
 - a) dostosowanie przepisów wewnętrznych w zakresie metody przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych, w grupie budynków do wskazanych w art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy (z uwzględnieniem postanowienia art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy) oraz ich stosowanie ,
 - b) oznaczanie nazwą jednostki prowadzonych z użyciem komputera kont analitycznych (kart kontowych) podatników, stosownie do wymogów art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy,
 - c) prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób rzetelny, stosowanie do art. 24 ust. 2 ustawy,
 - d) rozliczanie ujawnionych w toku inwentaryzacji różnic w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, zgodnie z wymogami art. 27 ust. 2 ustawy oraz uregulowaniami wewnętrznymi w tym zakresie, obowiązującymi jednostkę.
2. Przestrzeganie przepisów określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289), w szczególności:
 - a) doprowadzenie do zgodności zapisów w polityce rachunkowości dotyczących funkcjonowania konta 133 „Rachunek budżetu” z zapisami określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
 - b) dokonywanie zapisów księgowych na koncie 133 wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, celem zapewnienia zgodności zapisów między jednostką a bankiem.
3. Przestrzeganie zapisów obowiązujących w jednostce zasad (polityki) rachunkowości (Zarządzenie Wójta Gminy nr 15/2011 z 22 marca 2011 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości) oraz przepisów określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), w szczególności:
 - a) wykazywanie w księgach rachunkowych Urzędu Gminy i budżetu na kontach rozrachunkowych sald realnych, tj. odzwierciedlających rzeczywisty stan rozrachunków,

- b) dokonywanie księgowania na koncie 224 w zakresie rozliczenia udzielonych dotacji celowych dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na podstawie przedłożonych sprawozdań końcowych z wykorzystania dotacji,
 - c) dokonywanie prawidłowych zapisów na kontach Zespołu 1, 2 i 7 celem wyeliminowania stosowania zapisów ujemnych,
 - d) księgowanie rozliczeń z radnymi i sołtysami z tytułu diet na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - e) księgowanie należności od nabywców nieruchomości na właściwym koncie „Zespołu 2”.
4. Wykazywanie w sprawozdaniach Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych” oraz Rb-27S „Roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” skutków udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy dotyczących rozłożenia na raty, zgodnie z zasadami określonymi w §3 ust. 1 pkt 10 i 11 lit. b) załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.) stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia.
5. Przestrzeganie przepisów §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 208, poz. 1375) w zakresie bieżącego księgowania przypisów i odpisów należności z tytułu dochodów budżetowych na koncie 221.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) dokonywania czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności składanych deklaracji podatkowych, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 ustawy,
 - b) korygowanie deklaracji podatkowych w sposób wskazany w art. 274 § 1 ustawy,
 - c) dokonywania przypisów należności od podatników w ewidencji księgowej pod datą skutecznie doręczonej decyzji, stosownie do art. 21 § 1 pkt 2 ustawy.
7. Przestrzeganie obowiązującej w jednostce Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat z 14 marca 2011 r. w zakresie terminów wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych do powstałych zaległości podatkowych oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 656), w szczególności §6 dotyczącego terminów wystawiania tytułów wykonawczych.
8. Przestrzeganie przepisów ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm.), a w szczególności:
- a) art. 18 ust. 9 ustawy, w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży na okres co najmniej 4 lat,

- b) art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy, w zakresie wygaszania zezwoleń w przypadku niedokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11¹ ust. 7.
9. Przestrzeganie postanowień zawartych umów w sprawie udzielenia zamówień publicznych na roboty budowlane w zakresie sporządzania aneksów do umowy w przypadku udzielania zamówień na roboty dodatkowe.
10. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.), a w szczególności w zakresie nie obciążania nabywców nieruchomości kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży, stosownie do art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1.
11. Bezwzględne przestrzeganie zasady kompetencyjnej określonej w art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.), zgodnie z którą w przypadku braku określenia przez radę zasad gospodarowania nieruchomościami Wójt zobowiązany jest przed sprzedażą nieruchomości uzyskać zgodę rady w formie stosownej uchwały.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Piotr Pawlik
Przewodniczący Rady Gminy
Kamienna Góra